

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edincih je moč.

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 15 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 10 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravištvo »via Zonta 5.«

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Terreste« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Volitve zunanjih občin koperskega okraja za deželni zbor.

(Dalje.)

Ali se je tako delalo tudi v deželnem odboru v Poreču?

Poglejmo.

Predsednik zbora, g. Vidulič, nagovoril je poslance z daljšim govorom. Govoril je tresočim glasom, nekako razdražen, večkrat je govor pretrgal. Tožil se je na živahno borbo, koja se je pokazala v nekih okrajih zavoljo narodnostnega praskanja, koje da je v Istri vneseno od zunaj. Ta borba, da je uže ostra, in da bi utegnola veliko škodovati, vendar mu je drago, da je večina ljudstva pokazala, da hoče, naj se drži stare civilne tradicije Istre. Tukaj se je g. predsednik postavil povse na stran talijansko, ker tako se navadno čita v knjigah i novinah talijanskih, koje pravijo, da je Istra od starine talijanska in da takova mora ostati. V Istri je nad dve tretjini Hrvatov in Slovencev, in če so oni začeli na to delati, da imajo svoje poslance, če so nekoje tudi izvolili, če nečejo biti več zastopani od Talijanov, to je po menenji g. predsednika vneseno od zunaj, to so ostre borbe, koje bi utegnole škodovati... da, da, gospod predsednik i slavna družba bi utegnola škodovati in bo Talijanom in Talijanstvu Istre, da ne bodo več kričali, da je Istra talijanska zemlja, da ne bodo več gospodovali sami, da ne bodo več zatirali Hrvatov in Slovencev. Same nemške dunajske novine so grajale predsednika, da ni rekel ni ene besede o jeziku večine prebivalstva Istre, o jeziku hrvatskem ali slovenskem.

Isti dan, ko se je zbor odprl, dne 16. avgusta, dobili so poslanci tiskano sporočilo o volitvah, sestavljeno od deželnega odbora.

To sporočilo ni nič dobrega kazalo. Iz lošinjskega okraja je prišlo sila protestov, v kojih se je dokazovalo, kako se je pri volitvah nepostavno ravnilo. Deželni odbor je v svojem sporočilu razsojeval te proteste, rekel, a ne dokazal, da so ničevni, in predložil, naj se volitev izvoljenih poslancev talijanske stranke tudi v lošinjskem okraju potrdi.

Omenjamo to za to, ker deželni od-

bor nema razsojevati volitve, niti predlagati nje potrditve, če je proti volitvi kak protest prišel, temuž ima takovo volitev izročiti posebnemu za to izvoljenemu odboru.

Deželni odbor je tudi predložil, da se potrdi volitev poslancev v koperskem okraju. Za to se je doznalo v četrtek, dne 16. avgusta.

Petek, 17. istega meseca, je objavil ud deželnega odbora v imenu istega, da je prišlo še protestov, mej ostalimi tudi iz Kopra. Vse druge proteste je ud deželnega odbora razsojeval in rekel, da so ničevni, a treba znati, da so vsi ti protesti bili od hrvatskih volilcev proti izvolitvi slovenskih poslancev.

Ko je prišel k protestu koperskemu, kder so talijanski volilci protestovali proti izvolitvi slovenskih poslancev, ud deželnega odbora v imenu deželnega odbora, začel je povse drugače govoriti. Če je to vse res, kar je v protestu, pravi ta gospod, potem volitev ni veljavna. Da se pa stvar razsodi, ima se koperska volitev, kakor tudi vse druge, od koder so protesti prišli, izročiti posebnemu verifikacijskemu odboru, kakor to postava zahteva. Zdaj, še le tedaj, ko je prišel protest od talijanske stranke proti Slovanom, spomnil se je deželni odbor postave.

V resnici so bili vsi protesti izročeni za to izvoljenemu odboru, v kojem je bil tudi slovenski poslanec g. Laginja.

Ta odbor je potem poročal deželnemu odboru.

Vse volitve, tudi one lošinjskega okraja, proti kojim se je toliko nepostavnosti navajalo, vsi talijanski poslanci so bili odobreni, kakor od odbora, tako tudi od zbora. Niso pa bile odobrene volitve enega poslanca v voloskem okraju, niti volitve koperskega okraja zunanjih občin.

Nas samo ove poslednje zanimajo. Kaj se je pri njih nepostavnega dogodilo, kaj se je našlo, zakaj se niso odobrile, koji so uzroki neodobrenja?

Rekli so protestanti: 1. da so volilne liste v Dekanih bile napravljene na temelju starejših volilnih list, a ne na temelju zadnjih za občinski zastop, 2. da je g. Planinšek iz Marezig v volilni dvorani govoril, 3. da sta v Pomjanu dva volilca glasovala brez prokure, 4. da je okrajni glavar koperski poslal županu pomjanskemu listo 12. mož, koji se mo-

rajo za fiducijare izvoliti. K temu je gosp. advokat in poslanec Gambini izjavil, da je on moralno prepričan, da se je v Pomjanu nepostavno ravnilo. Ako bi se bilo v Pomjanu postavno ravnilo, gosp. Spinčić ne bi bil dobil dovolj glasov, a ker se volitev ne dá cepati, mora se uničiti tudi volitev g. Križanca.

Prvi uzrok od protestantov naveden glede list v Dekani ni resničen. Ni oni sami niso se nanj pozivali, rekli so samo, da sečejo, drugače bi bili na koncu protesta rekli, da bi bili g. Spinčiću manjkali tudi glasovi volilnih mož v Dekanih.

Drugi uzrok, da je namreč g. Planinšek govoril, tu di je ničev. Ta gospod je v resnici hotel nekaj govoriti, bil tudi začel, ali ga je ustavil g. volilni komisar, vzel mu je besedo.

Tretji uzrok je neresničen. Dotična dva volilca sta imela prokure, in te prokure so bile priložene volilnemu aktu, kakor se je prepričal naš ud verifikacijskega odbora v Poreču.

Četrti uzrok je naravnost gola laž.

Da ni ta uzrok resničen, izjavil je pismeno sam župan iz Pomjana, in se zražal, kako se more takove laži govoriti in kako se more takove laži za resnice vzeti. Talijani sami niso bili prepričani o resnici tega. Raji so verovali takovo laž, nego da bi bili gledali, da se prepričajo, ali je laž, ali je resnica. Slovenski poslanec, namreč g. Laginja, jim je rekel: Ako bi četrti uzrok bil resničen, potem bi jaz bil prvi, koji bi glasoval za uničenje volitve v Kopru. Deželni zbor pa ne sme tako lahko verovati protestantom one stranke. On se mora prepričati, ali je resnično, ali ne, kar oni pravijo. Laginja predloži vsled tega, naj se izvoli poslanec potrjeni v zboru, njeinu naj se dodasta dva protivna kandidata Delbella in Spinčića, in ti trije naj razvidijo, ali je trditev protestantov resnična, ali ne. To je bil tako pravičen predlog, da se pravičnejega misliti ne more; na takov predlog pravico ljubja bi vsak človek moral pristati, temveč pa zbor mož, izvoljenih od ljudstva, pri kojih bi imela samo pravica odločevati. In vendar se ni obtoženi glavar vprašal, da se more braniti, niti se ni pristalo na predlog g. Laginje. Vzela se je stvar, kakor smo rekli, laž za resnico, in deželnega zbora večina je uničila volitev. Njemu je zadostovala trditev

protestantov in moralno prepričanje advokata in poslanca g. Gambinija, agitatorja proti volitvi slovenskih poslancev. Ker ni uspel svojim agitovanjem pri volilnih možih, koje, ako bi jih bil dobil na talijansko stran, bila bi volitev postavna, ker ni uspel z g. Križancem, uspel je se svojim moralnim prepričanjem v deželnem zboru. Naj bode mu čast, g. Gambiniju in slavnej večini deželnega zbora. Smešno je naravnost reči, da se volitev ne dá cepati. Ako jeden izvoljeni poslanec nema dovolj glasov, potem se uniči tudi volitev drugega, če prav ima on skoraj vse glasove, v vsakem slučaju nadpolovično većino. Mi znamo, da so se uže volitve v deželnem zboru cepale. Zdaj ni šlo v račun vladajočim gospodom, in oni so se svoje većino drugače odločili.

Naj še tukaj omenimo, da Talijani niso nobenega drugega uzroka navedli ne proti volitvam, ne proti izvoljenim poslancem, ter da je vse drugo, kar se je, ali kar se navede kakor uzrok uničenja volitve od talijanske strani, neresnično, laž.

Z naše strani pa smatramo za glavne uzroke uničenja volitev slovenskih poslancev te-le:

1. Talijani delé Istro v administrativno in geografično. V to zadnjo prištevajo okraje koperski, pazinski, poreški in puljski. To zadnjo proglasujejo za talijansko, kder ima pravico samo talijanski jezik. Ako bi se potrdila volitev slovenskih poslancev v enem teh okrajev, potem bi se uničila trditev Talijanov, da je ta okraj talijanski, da je geografična Istra čisto talijanska zemlja. A tega, mislijo si Italijani, ne smejo dovoliti. Skušali bodo pri nujev volitvi še več agitovati.

2. Talijani so gledali, da ne bode pet poslancev slovenskih. Pet poslancev namreč ima pravico, postavljati predloge, praviati deželno vladu, kakor tudi c. kr. kraljevega komisarja za eno ali drugo zadevo pokrajinsko, kako se ena ali druga stvar godi, kam se in kako pokrajinski denar troši itd. Pri takovih predlogih in praskanjih utegnole bi reči na svitlo priti, koje bi morala deželnemu odboru ne bile ugodne, a morda niti kakim drugim gospodom.

3. Slovenski poslanci bi se hoteli natanko prepričati, kako in kam se troši denar, koji naše ljudstvo tako teško daje. (Dalje prihodnjič.)

Podlistek.

Popotna pisma.

(Spisala Antonija Kobler.)

VI.

Gradeo, 20. sept.

»O pridli, hram te tihi vabi,
Prijazno lučica brli;
Kar se zgodilo je, pozabi,
Saj mirno boš že malo dni.«
Boris Miran.

Da, mirno bodeš v malo dneh, ti ubogo moje srce! Tako pravijo zdravniki, in jaz sam želim, da bi se mi nemirno srce umirilo. Za to ni zame, da k malu umrem, žalostna novost, ampak veselo pričakujem bele smrti, in zlihujem k njej vsak trenotek:

»Pridli, pridli, bela smrt,
Ogrni me v mrtvaški prt
Saj na svetu sreče
Zame ni več cveteče.«

Ne obžalujte me toraj, predraga prijateljica, to je edini dobri čin, ki mi ga stori osoda. Kaj pa tudi hočem sam na svetu? tam bočem združen z njo na večno, saj je sama rekla, da tam ne bo ločitve. Tukaj je bila osoda nama nemila, hotela ni, da bi se ljubila in vendar sva se, ako bi se tudi ne smela, tam v večnosti pa se duši zopet najdete in teško pričakujem, da pride rešilni smrtni angel, ki me popelje iz ječe v veselo prostost.

O sveta sem se poslovila, tukaj nemam nič pričakovati in nič več upati; moj up, moja sreča je onkraj groba. Za menoj se ne bodo dediči prepirali, in vendar nobenemu ni vinarja dolžan ne ostanem. Tako

upam, da bodem imel mir, in da me po smrti nobeden ne bo preklinjal.

Le od Vas se imam še posloviti, od Vas, edina moja prijateljica, ki ostane še tukaj. Umirajoč se Vam zahvaljujem za Vaše odkritosrčno prijateljstvo. Umirajoč Vam podajem zadnji spomin od mene in od moje Angelike, katera me gori nad zvezdami pričakuje; Vi edina veste skrivnost najine ljubezni, zato Vam podajem v spomin mojo in njeno podobo. Ohranite, blaga gospa, naju v dobrem spominu in veselite se najine sreče, katere nobeden več ne more kaliti.

Kakšen bode moj konec, veste, da se ne ločim nerad in tudi ne teško, ampak lahko, tudi zdravniki pravijo, da bo moja zadnja ura brez boja, in da v miru zaspi.

Vedite, da tudi Angelikina smrt ni bila teška, v cvetju je živela, ako tudi z smrtjo v srcu, a tega ni slutil nobeden; obžalujejo jo vsi, kakor splošno ljubo stvar, milujejo jo, da je v veseljem mlademu življenju stopila tako naglo v večnost. Toja jaz bolj vem, da je umrla rada, skoraj prostovoljno, ker življenje je bilo njej le teža, iz katere je je duša vstala ter se spela nad zvezdni svet, srce pa je našlo mir.

Tam, da tam ni se jej potreba več za tajejati, vrgla je od sebe krinko življenja, hotela je biti prosta, srečna, da v resnici srečna in vesela. Zato ne žalujem za njo in sem bil vesel, ko sem zvedel, da nje ni več na zemlji, saj sem takoj vedel, da za njo tudi jaz k malu pojdem in da ni ločenje več daleč, in vedela je tudi ona.

Bilo je 10. septembra, ko stari baron Geba stopi pred altar, da prične novo življenje na strani svoje druge soproge. No

sedaj ga več ne tarejo skrbi, kedo in kako bo plačeval njegove menice, ako je to tudi zmeraj storil grof Caprini, vendar zavest, da je odvisen, bila mu je morilna, sedaj je sam svoj gospod, in ta zavest ga je premladila, zaradi njega je Angelika lahko umrla, pa zaradi otrok? da, to je bila edino teška ločitev, toda hčerka je jako slaba stvarica, kateri zdravniki ne proročujejo dolgega življenja, pravijo celo, da tudi Angeliki niso prikrivali, da njene hčerki k malu ugasne luč življenja, prehladila se je bila ubožica in potem jela naglo veneti; deček pa je čvrst, za tega ni potreba skrbeti, uže njegov stan mu odločuje dobro vzgojo in primerno premoženje njegovemu imenu, pri vzgoji dečkov ima mati tako manj upliva in ko odrase, uže sam po sebi je mladenič bolj samostojen nego so dekleta.

Tako sem Vam uže vse popisal, kar bi Vas utegnolo zanimati, le še o smrti Angelike Vam nisem še na tanko sporočil. Tudi to Vam moram, ker vem, da ste radovedni, kako je prišlo, da se je tako naglo utrnila zvezda na zabavnem obneblju. Moči čutim še toliko in ko sem Vam v svojih listih popisoval ves tek moje ljubezni, moram tudi končati, da veste vse, kar zadeva mene in Angeliko. Zdravniki mi sicer priporočajo mir in mi prepovedujejo pisanje, pa kaj meni mar njih menjenje? zdrav ne bom več, in ne želim biti, zato storim raji prijateljsko dolžnost in Vam razodenem vse skrivnosti mojega srca in moje ljubezni.

Odpočil sem se nekoliko, naj toraj prične. Kde sem nehal? Da, uže vem. Bilo je toraj 10. septembra, ko pelje

baron Geba svojo nevesto pred altar, poroka se je vršila tiho, bil je priča neki sorodnik in jaz, kakor hišni prijatelj, Angelika je bila nenavadno vesela, govorila mnogo in ljubeznjivo z očetom in mačeho, tudi z menoj je govorila prav veselo, le nekaj nemirnega sem opazil na njej, da je bila jako nemirna, sedaj je govorila z enim, sedaj z drugim, veselo z vsemi, kateri so bili povabljeni, da se veselje z baronovo obitelji, in bilo jih je vendar mnogo se nabralo, posebno pa prijateljskih družin. Vsi gosti so se čudili posebnemu veselju Angelike in vendar so vsi našli nekaj tujega na njej, celo glas je bil odurnejši, če tudi se je prizadevala biti posebno ljubeznjiva. Pripisovali smo vsi to spremembo razburjenosti zaradi očeta, kajti vedeli smo dobro vsi, da ona ne more lahko prenašati, da je druga tuja žena, brez imena, zasedla mesto njene blage matere in vendar čemu to veselje? Oni večer so toraj, tudi drugi spoznali, da je v njenem srcu drugače, nego se vidi od zunaj.

Pri odhodu mi poda roko in reče glasno: »Ali Vam je znano, gospod Izelj, da 12. t. m. napravi aristokracija veselico v spomin bitve in zmage pred Dunajem?«

»Da, nekaj sem čul, gospa grofica.«

»Pridete tudi Vi?«

»Nisem aristokrat, milostljiva gospa.«

»Nič ne dene, Vi ste naš prijatelj, jaz prevzamem odgovornost.«

»Veseli me, toraj na svidanje!« in zgine zopet mej gosti, in jaz idem proti domu, sam in zamišljen.

(Konec prihodnjič.)

Deželni zbori.

Deželni zbor tržaški. 2. seja, 18. okt. Pred vsem se je prebral zapisnik prve seje, potem pa je poročal poslanec dr. Piccoli o dveletnem delovanju dež. odbora, katero poročilo je zbor brez opazke vzel na znanje.

Tajnik dr. Lanzi je potem poročal o bilanci zemljiško-odveznega zaklada, iz katere je razvidno, da je ta sklad aktiven, razun tega pa ima ta sklad terjatev za 19.539 gld. Zbor odobri bilanco in nalaga mestnemu davkarskemu uradu, naj z vsoto strogo precej poterja omenjeni zaostanek. Poslanec Piccoli poroča potem o računski bilanci zaklada za leto 1881 in 1882. Koncem leta 1882 je imel ta zalog 326.549 gld. premoženja. Po poplačanju raznih stroškov za šole ostane na razpolaganje še gld. 132.407,32, kakor tudi dohodki iz doklade na davek od dedščin v znesku gld. 19.569,6; te in še druge zneske, kateri bi utegnili pomnožiti deželni šolski zalog predlagal je poročevalec, naj se izroče tržaški mestni občini, da ona s to svoto zida še eno novo poslopje za mestne ljudske šole. Poslanec Dompieri želi, da bi se iz te svote odstranili in posebe zalozili normalni šolski zalog (gld. 42.234), da se tako v okoliščini vsake nepostavnosti. — Vlado zastopnik, dvorni svetovalec, vitez Rinaldini, pravi na to, sklicevaje se na razne postavne določbe, da teško vlada dovoli, da bi zbor o šolskem zalogu prosto razpolagal. Unel se je na to razgovor med vladnim komisarjem in ene in poslanci Consolo, Dompieri in Piccoli na drugi strani in naposled je obveljal predlog poročevalca, da se mestu odda dež. šolski zalog z dostavkom Consola, da se pa normalni šolski fond obdrži v posebni evidenci. Vlado zastopnik je na to izjavil, da si vlada v tem obziru pridržuje svojo pot. (Najbrže se vlada postavi po robu temu sklepu, ker je protivljen obneji šolske postav. V obče bi bilo treba vse šolske zadeve v Trstu podvrežiti neke reviziji, ker postopanje tuk. šolskih oblastnih se čisto nič ne ujema z obnimi šolskimi postavami, in človek skoraj ne ve, zakaj te izjeme, dokler je Trst v Avstriji.)

Na to je zbor brez vsake debate sprejel resolucijo do vlade, da bi ona prej ko mogoče in brez daljšega odlaganja izdelala novo pomorsko postavo, primerno najnovejšim skušnjam na trgovskem in pomorskem polju. Ta resolucija se ima ob enem naznaniti tudi gosposki in poslanski zbornici. — Naposled je dr. Piccoli motiviral resolucijo na vlado, naj se v Trstu napravi pravna fakulteta z ital. učnim jezikom za vse avstrijske Italijane, ako pa bi bile ovire za napravo samo te fakultete, pa naj se napravi kar popolna univerza. Dr. Piccoli je to resolucijo priporočil gorkimi besedami in galerija mu je aplaudirala. A vladni zastopnik mu je precej odgovoril, da je vse prizadevanje ničevo, ker ustanovitvi univerze v Trstu se protivijo v prvi vrsti finančne težave, potem pa tudi postava, ker dokazano je statistično, da vsako leto obiskuje le 15 do 16 Italijanov avstr. univerze in za to število vendar ne gre, da bi država nakopala si velik trošek za univerzo. Poslanec Vidaković odgovarja, da mnogo najzmogljivejši ital. mladine hodi rajše v ital. kraljestvo študirati in tam svoj kruh služiti le zaradi tega, ker se noče in ne more doma učiti v ital. jeziku; temu da bi se v okoliščini, ako bi bila v Trstu ital. univerza. Poslanec Picoli pa še celo trdi, da število ni merodajno, na kar se sprejme resolucija z veliko večino. Proti se glasovali le okoliški poslanci in nekateri desničarji. Mnogi so tudi za to glasovali za resolucijo, ker v njej vidijo »sv. Blaža žegen«; a žalostno je, da naši deželni očeti v tako ozbiljnih časih, kakoršne je dež. glavar prav elegično poudarjal v prvi seji, mladije v dež. zboru prazno slamo. Ako odštejemo renegate, ima v vsej Primorski komaj 100.000 avstr. Italijanov, in za to pesčico naj bi se osnovala univerza! Proti temu bi vendar protestoval vsak državni poslanec in še celo fakcijska opozicija ni tako zaslepla, da bi kaj takega odobravala. Še celo za slučaj, ko bi se osoda Trsta v Rimu določevala, bila bi ustanovitve univerze v Trstu skoraj nemogoča. Resničen je torej pregovor, da Bog zaslepi one, koje hoče pogubiti in če v Trstu ne prodre zdravše mišljenje, bode imel dež. glavar prav uzrok, da prevzame rolo Jeremije.

3. seja, dne 16. t. m. Prošnja dež. odbora istrskega, da bi dež. zbor tržaški podpiral istrskega v zadevi nove železnice iz srednje Istre v Reko, odda se posebnemu odseku v presojo in poročilo.

Enako se zgodi s prošnjo društva inženirjev in arhitektov glede podeljenja volilne pravice vsem absolviranim tehnikarjem. Potem pa je zopet poslanec dr. Piccoli jahal ves večer starega konja o zgodovinskih pravicah Trsta in zbor je sprejel resolucijo na vlado, da ona zopet potrdi vse stare pravice Trsta, da spoštuje avtonomijo in narodnost tržaško in da državne postavne stvari v soglasje z načeli moderne

civilizacije. Židje na galerijah so ploskali. (O tem več pri priliki.) S tem je bila sklenjena seja.

Deželni zbor kranjski. IX. seja, 9. oktobra. Po prebiranju zapisnika in ko so se izročile nekatere peticije dotičnim odsekom, pride na vrsto poročilo finančnega odseka o računskem sklepu blazničastavbenega zaklada za l. 1882 in dotični gredlog manjšine, o čemer govorijo dr. Bleiweis, dr. Poklukar, dr. Schrey in Murnik, potem se sprejme; prav tako poročilo finančnega odseka o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1881 in poročilo finančnega odseka o deželnih hiralničnih ustanovah. Dr. Poklukar poroča v imenu gospodarskega odseka o tem, da bi zavarovalne družbe zoper ogenj pripomogle k troškom za požarne namene; sklene se, da deželni odbor to reči še dalje pozveduje. »Glasbena Matica« dobi podpore 500 gld., soba v »reduti« pa se jej ne dovoli zavoljo prepričlega prostora.

Potem se dovoli šipkarske šoli v Gorjah podpore 80 gld.

Gospodarski odsek poroča o prošnjah: občine Trzin zaradi vravnave potoka Pesate in občin Prem, Smerje, Celje in dr. za preuredbo nekaterih paragrafov občinskega reda, kar oboje se reši ob kratkem.

Okrajni cestni odbor krški prosi uvrščenja krško-kostanjeviške okrajne ceste med državne ceste, oziroma za podporo; prošnjo prav tople podpira poslanec gosp. Pfeifer. Sklene se prošnjo vladi tople priporočiti.

Posestniki iz vasi Račne, Slivnice in Št. Jurja pod Ljubljano prosijo, da bi se vravnal potok Sica, ki vsako leto po večkrat izstopa in jim dela veliko škodo; dr. Poklukar v imenu gospodarskega odseka nasvetuje, da se prošnja odda vladi, ki naj za to silno potrebno in nujno delo da državne podpore. Dr. Bleiweis podpira v nadrobnej razpravi ta predlog, ki se tudi sprejme.

Ribiči iz krakoveškega in trnoveškega predmestja v Ljubljani prosijo podpore, da bi nakupili rakov za novo zorejo, ker so jim po vseh vodah poginili; sklene se, deželni odboru naročiti, naj pozve, ako bi se zasejani raki uže obdržali živi in če je to, dati za nakup 50 gld.; drugače naj se pa obrnejo za državno podporo do vlade.

Poslanec Detela poroča o proračunu zaklada posilne delalnice, ki se odobri; poslanec Robič pa o nekaterih točkah letnega poročila odborovega, ki se vzmemo na znanje z dotičnimi nasveti ali resolucijami; zadevajo zasebne in podporne zadeve deželnih uradnikov in služabnikov.

Več učiteljev prosi opravičnih priklad, nekaj iz notranjskih okrajev pa za primerne draginske priklade; prošnje pa se ne uslišijo, ker ima dotični šolski sklad premalo zalogo.

Občini Jesenice na Gorenjskem se dovoli za popraviljanje šole 500 gld. za l. 1884, občini Velike Poljane 1000 gld. za zidanje šole, občini Dobliče za enak namen 2500 gld. Prošnja neke ženske za odpis blazničnih oskrbovalnih stroškov se vrne odseku nazaj. Slejnič se pritrudi prošnji gosp. M. Ranta, učitelja na Premu, da bi se na slapske šoli tudi prihodnje leto še nadaljevalo podučevanje ljudskih učiteljev v kmetijstvu.

X. seja dne 11. t. m. Kontrolor deželne blaginje, g. Dragotin Žagar, prosi, da se mu podeli eventualno izpraznjeno mesto deželnega blaginjaka. Dr. Samec pripravi svoj samostalni predlog o načrtu zakona, po katerem bi se takse za ženi-tovanijske oglasnice povečale na 20 gld., od katerih 1/4 ostane občini, 1/4 pa dežel-nemu fondu, in bi se na žezanje naložila 100% deželnega priklada. S temi novimi dohodki bi se vzdrževala deželne hiral-nice. Baron Apfaltrern poroča v imenu odseka za pregled poročila deželnega od-bora, o oddelku, ki govori o davkarskih eksekutarijih, ki so res prava kuga za kmeta. Njegovo poročilo v tej zadevi in govor je bil izvrsten in sprejela se je re-solucija, da odslej za pobiranje zemljiš-kega davka veljajo samo trije obroki: 15. februar, 15. avgust in 15. november, obrok 15. maja pa se opusti. Iz razkaza dodanega poročila je razvidno, da se je na Kranjskem 1881. leta izterjalo ekse-kutivno 605.908 goldinarjev, davkarski eksekutori pa so zato pobrali eksekuti-vnih pristojbin 49.004 gld. 27/4 kr., kar je jednako 4% dokladi. Predloge odseka, stavljene po baronu Apfaltrernu, hvalili so in podpirali vsi govorniki, tako Svetec, Krsnik, dr. Poklukar, deželni predsednik baron Winkler, pa je zagotovil, da bode vlada podpirala pri finančni upravi na Dunaji želje dežele v tej zadevi.

Apfaltrern je na to udrihal kot po-ročevalec na slovenske državne poslance in je na zadnje rekel: »Brigajte se dr-žavni poslanci za to, kar deželi goji, kmetovalcu je vse jedno, ali je učiteljska pripravica nemška ali slovenska.« Dr. Poklukar v imenu kranjskih državnih po-slancev ostro zavrne barona Apfaltrerna in si odločno jedenkrat za vselej prepove

tako »hofmeistrovanje« barona Apfaltrerna. Sedanjí državni poslanci so gotovo sto-riili, kar je mogoče bilo, in niso lovili idea-lov, zato se vpraša lahko kmetovalec in obrtnik. Prejšnji državni zbor ni storil ničesa, sedanjí pa se je pečal s zgolj ma-terijalnimi prašanji. Baron Apfaltrern na to molči. Potem se reši mnogo prošenj in razni oddelki poročila deželnega od-bora. Gospodu Šumi-ju se dovoli za daljno izdajo »Archiva« 100 gld.; filharmonič-nemu društvu skozi tri leta po 300 gld. in ljudske kuhinji jedenkrat za vselej 100 gld.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je 14. t. m. obiskal novo sezidani Segedin, kateri je 13. oktobra 1879 reka Tisa razrušila. Takrat je cesar tudi obiskal mesto ter rekel: Segedin bo lepše, nego je bil; in res, takrat je bil velika vas, imel je 6000 ilnatih hiš, danes pa je jako krasno mesto.

Cesar je podelil grškemu kralju lastništvo 99. pešpolka, za poslanca na črnogorskem dvoru pa je imenoval polkovnika Milinkoviča.

Gornje-avstrijski deželni zbor je 13. t. m. jako burno razpravljal predlog o predrugačbi volilnega reda, nazadnje pa ga izročil deželni odboru v pretres in poročilo v prihodnjem za-sedanji. Deželni namestnik je zoper napade na vlado v odborovem poro-čilu v imenu vlade protestiral. Potem pa se je zborovanje z gromovitim pozdravom na cesarja zaključilo.

V moravskem deželnem zboru je liberalska večina odbila volilno pre-drugačbo, katero je izdelal dr. Šrom; petakarjem nečejo dati volilne pra-vice; ker bi pri tem trpeli visoki davkoplačevalci. Taki so ti svo-bodnjaki.

V ogerske poslanske zbornici je 13. t. m. predložil finančni minister proračun za leto 1884. Po tem bode stroškov 329,2 milijonov (za 4-1) mi-lijonov goldinarjev manj nego letos), dohodkov pa le 308,8 milijonov; tedaj bode primanjkovalo 20,3 milijonov. Minister je poudarjal, da bo treba povišati zemljiški davek, davek od rent in dohodkov; po povišanju teh davkov, ako jih državni zbor dovoli, pomnožili bi se dohodki za 17,3 mi-lijonov gold., 10 milijonov pa bi tre-balo na posodo vzeti za amortizacije.

Mnogo Turkov se seli iz Bosne v Azijo, ker ne morejo čuti dja-verskih zvonov.

Vnanje dežele.

Komisija za določitev meje mej Črnogoro in Albanijo je svoja dela izvršila. Zdaj sklepa črnogorska vlada s turškim zastopnikom Riaz trgovinsko pogodbo; počtna in brzojavna pogodba je uže podpisana.

Ruska carska obitelj je zadnje nedeljo dospela v Kronstadt ter od tod odpotovala v Peterhof.

V Varšavi je ruska vlada zaprla izobraževališče mladih gospic, ker je našla v njem mnogo prepovedanih časnikov in nihilističnih spisov. Zaprla je vsled tega tudi načelnico i nekoliko učenk.

V Carigradu se godé velika dela (!), da se Turčija prerodi. Neke turške gospe so se začele bolj po evropskejši šegi oblačiti, vsled tega je policijski vodja izdal ukaz, da morajo v enem mesecu opustiti evropske plašče in drugo površno obleko, na-pravljeno po evropskejši šegi, kakor tudi tanka prozorna zagrinala, ki obraza dosti ne zakrivajo, in zopet se popri-jeti stare turške noše. Ko mine me-sec, naložé se velike globé vsem Turkinjam, katere ne bi se ravnale po tem ukazu. — Zdaj naj pa še kdo reče, da Turčija ne napreduje.

V Madridu je odstopilo mi-nisterstvo in se sestavilo novo, kate-remu načelnik je Posada.

Novo špansko ministerstvo je priobčilo svoj program, njegove glavne točke so: tiskovna svoboda, svobodna pravica zborovanja, civilni zakon, po-rotne sodnije, svobodni poduk, splošna volilna pravica, pretres ustave, pre-vredba armade, colno združenje s Portugalsko, trgovinska pogodba z Angleško. Vsaka zveza v Evropi naj se odbije in prijateljske razmere s Francosko naj se ohranijo.

V Port au Prince je počila vstaja, Mesto se je vplenilo, polovico hiš so požgali in z streljanjem razrušili; mnogo ljudi je bilo vsmrtenih.

Perzija je odstopila Rusiji prista-nišče Husein Kuli na Hvalinskem morju.

Iz Hongkonga se poroča, da so Kitajci na otoku Hai-Nan nabili pla-kate, v katerih Evropecem z smrtjo preté; sploh so začeli Kitajci tako osorno postopati z Evropci, da se je bati ozbiljnih nastopkov.

Dopisi.

Sijonska gora pri Ajdovščini. 5. okt.

V predzadnjem »Miru«, broj 17, čital sem dopis iz Glinjan o nekem cerkvenem tatoviču, kojemu je baje ime Uzmovič in piše se Kradovič. Ima 50 let, zato je tudi dovolj moder in zvijačen. Sel je v cerkev krst, takrat pa je bil premalo prebrisan, in premalo pretekan. Cerkevnik Uzmo-viča ujame; a Kradovič se izgovarja, da je to učinol iz lahkomišljenosti, ker ni prav pri čistej pameti. No uže, če je pri čistej ali nečistej, povedo mu baje pri sodniji, kamor so ptička srakoperja ode-ljali. Nekaj sličnega se je pred nekaj časom tudi pri nas zgodilo. Bog nas grehov oprostil! Ijulina je povsod mej pšenico. Nad tem naj se nikdo ne spotika! Često-krat je tako: če večje mesto, večji škand-al se v njem zgodi.

Oni le dan srečam inostranega prija-telja prav pod »mestno Kapo«. Jedva se pozdraviva, kar me nekako radovedno popraša: »Kaj so res vaše Mamko Božjo v velikej cerkvi okrali?« Res, mu odgo-vorim. Zgodilo se je tako-le: trije fantiči po 13, 14 in 15 let se pogovoré, da poj-dejo v domačo cerkev krst denarje iz pušic; ena od teh je bila postavljena prav pri Mamki Božjej. Kakor pogovorili, tako storili. Prvikrat se jim posel tudi sponese. Iz vsake pušice vzmó po neko-liko forintov. Iz previdnosti vsega niso vzeli, zato da bi cerkvenik tatvine tako lahko ne zapazil. Pretekani tatoviči pa se nekaj drugega vmislijo. Zvedeli so namreč, da postava samo trinajstletnih zadolžencev še ne more kaznovati, češ, da so še premaloletni. Zmenijo se, naj prihodnjič le trinajstletni tovariši cerkvene pušice obira, ukradeno svoto pa si bodo enakomerno mej soboj deliti. Cerkvenik tatvino zapazi, a ne more soditi, kdo to dela. Ko neki dan poludne oizvoni, skrije se mej klopmi v cerkvi. Ni dolgo čakal, kar zasliši tapljanje doli po stopnicah iz zvonika. Trinajstletni deček nekako smelo in svojooblastno korači gor po cerkvi. Ko misli krenoti proti pušici pri Mamki Božjej, ustavi ga cerkvenik in zgrabi. Sprvega tají; pravi, da je šel v zvonik ptičkov iskat; a konečno vse na drobno pové in ovari. Sodnija je maloletnega oprostila; ona dva pa obsodila: prvega na tri, a drugega na štiri mesece zapora.

Prav se jima godi; zakaj sta tako storila. Tuje blago pečé, pusti ga v miru.

Sijonski rojak.

Iz Materije. 14. oktobra.

Naš namestnik, baron Prelis nas je obiskal v četrtek in mi smo ga povsod tako sprejeli, kakor to gre namestniku samega cesarja. A reči moramo, da pri vsem tem gospod namestnik ni bil pose-bno zadovoljlin z nami. Popraševal je namreč učitelje, koliko zna deca nemško; a večina so mu učitelji odgovarjali, da malo, ali nič; ako se je pa v kakoj šoli učila nemščina, hotel je, da se otroke kar nemški izprašuje, a to ni šlo, in zato je bil visoki gospod nevoljen. Na občinski odbor v Materiji je stavil prvo vprašanje: »ali znate vsi nemški?« Ko se mu je pa odgovorilo, da nobeden, brala se mu je nevolja v očeh. V ostalem se je p visoki gospod prepričal, da prebiva v Podgrad-skem okraju sicer ubogo, a za Avstrijo navdušeno in svojemu cesarju zvesto ljudstvo; ono tudi vedno tako ostane, če tudi ne zna in ne bode nikoli znalo nem-škega. Želji, da bi se učilo v naših ljud-skih šolah nemško, more se zadostiti, a da bi se deca tudi res naučila nemščine, to ne vedno ostane le samo desiderium, to ne more iti in ne pojde.

Planina, 10. oktobra.

(Delomor.) Nekoje Ivano Tavčar so danes radi delomora v zapor v Logatec odpeljali. Dotičnica je bila že mnogo let vdova nekojega železniškega čuvaja iz Dutovelj, ter je pri neke laškej rodbini tukaj služila. Tu se je privadila dobrega življenja in poslednje vsega dobrega je bilo, da je z nekojim 19letnim mladeničem, koji je tudi prilično ondot služil, v drugem stanu. Pri različni starosti, ker ona je imela že 35 let, umevno je ona zapeljivka, kajti mladenič ni imel poguma in trdnobe egiptovskega Jožefa.

A nastopki so bili jako tožni. Ona in od nje zapeljani sta morala službo opustiti in na grenkobo borega sveta misliti, ter vsak na drugem kraju si kruha za življenje iskati. Dne 6. septembra na večer je omenjena porodila čvrsto, zdravo dete in ga imela vso noč pri sebi, potem pa ga na rano jutro v stranišče vrgla. Gotovo mu je precej pri porodu nit življenja prikrajšala in ga brez vsega usmiljenja za vrat davila, da je uboga stvar mlado dušo izdahnola.

Uže daj časa so ljudje nekaj sumili in slednjič je prišlo do ovadbe, vsled koje je prišla danes komisija. Nečloveška ženska sicer dejanj ne taji. Otroka so izkopal iz stranišča, — kder je počival 5 tednov. Znak umora se je še popolnem poznal. Zver v človeške podobi mora ostanke v koš pobrati in v spremstvu dotičnih gospodov in žandarjev na pokopališče nesti. Tako tedaj po najnovejši begi matere svoje otroke dojel. Tekle so jej sicer nekoje kaplje, — a solze radi žalosti niso to bile. Bilo je na videz le radi sramote, ako je še kaj ima, in radi srda nad radovednim ljudstvom, koje je »očito grešnico« s zaničljivim pogledom opazovalo.

Pomilovanja tak izmaček človeštva ni vreden, kajti še oni teden, to je, mesec dni po umoru, se je v nekojej družini prav srčno smijala. — Divje zveri: hijene, tigri, levi itd., tulijo, ako jim sovražnik mladice pobere, — tu je pa ona sama svoje lastno dete pokončala! — a potem ima še smeh!

Mislil, kadar pride pred porotnike, da tudi ne bodo znali nobenega usmiljenja, kajti zveri ni treba mej človeško družbo. —

Reveži so pa ubogi trije nje 8- do 12letni otroci, koji so nedolžni vsega zla. Da bi se blag dobrotnik njih usmilil, ter jim do lepe prihodnosti pomagal. Tu je lepa prilika za take, koji nemajo svoje obitelji, denarja pa in vsega drugega dovolj! Naj osrečijo mlade sirote, koje danes tako plakajo, da človeka srce boli.

—sl—

Iz Ljubljane 11. oktobra.

Ni se še poglobila razburjenost v metropoli slovenske, ni še potihnolo zabavljanje in roganje v nemških fakijskih listih, ni se še pomirila razdraženost slovenskih volilcev, še zmirom dohajajo telegrami, pisma in dopisnice, (katerih pa nobeno tukajšnjih uredništev ne sprejema!) izrazujoči nezadovoljnost slovenskega, pardon! — *Kranjskega* naroda, in uže se je pripravila večina leve strani deželne zbornice, da poda slovenskemu narodu na glasne pojave nezadovoljnosti in nezaupanja brezobziren odgovor. A vsaka stvar ima svoj konec. Znano je, da nemški »Schulverein« razteza svoje strupene kremplje po deželah slovanskih, da siplje jučeve groše tudi mej one učitelje v Kranjske, ki posebno izvrstno delujejo v smislu tega ponemčevalnega društva. Ta nemški »Schulverein«, ki ima svoje gnezdo v Pruske, ki ima svoje generale v Berlinu, širi korupcijo mej učitelji in kviri našo mladino, ter hoče pripravljati stebre za nemški most preko Kranjske do Adrije. To prusko društvo ni imelo in tudi še nema prav lahke in prijetne naloge; kajti še so učitelji, trdni značaji, ki se z zaničevanjem obračajo od pruskih agentov ter nočejo kvariti poštenega slovenskega naroda. Da bi pa to prusko društvo vspešneje delalo, dovolila je poprejšnja nemška večina deželne zbornice kranjskega vsako leto 500 gld. kot nagrada onim učiteljem, ki se na eno- in dverazrednicah pečajo s poučevanjem v nemščini. Vsk, kdor zna misliti, dobro ve, da je velikanska bedarija, kmečke otroke, ki niti svojega materinega jezika dobro ne znajo, mučiti z nemščino, katere se niti toliko ne privadijo, da bi le par besedi umeli. Prav danes mi je pravil nek učitelj, da niti vseh nemških črk ne poznajo otroci v tistih enorazrednicah, kder učitelji za to ponemčevanje dobivajo pruske groše. To je tudi vsacemu učitelju jasno, da tako poučevanje za otroke nema nikake najmanjše koristi, zato se pa tudi značajni učitelji ne trgajo za te od poprejšnje nemške večine deželne zbornice dovoljene jučeve groše. Dokaz temu je faktum, da se je predlansko leto za to izdalo le nekaj nad 200 gld., a lani pa okrog 300 gld. Se ve da, kar je pruski »Schulverein« premij razdelil, to je še posebe, to nam pa tudi znano ni, kajti kakor so tudi nesramni taki ljudje, vendar se še sramujejo javno svetu naznaniti, kdo je oskrnil svoje roke z nagrado prusko. Za poučevanje v nem-

ščini se tudi ta »Schulverein« niti ne briga ne. Namen tega pruskega društva je le, da se mladini uže v nežna srca kolikor mogoče vcepi nekaka nagibljivost do nemštva, da naša mladina uže v prvej mladosti ne spoštuje svojega materinega jezika, da se kolikor mogoče odtuji svojemu domu, svojej domovini ter, da to seme, v mlada nežna srca vzevano, pozneje tudi kali, raste in zori in donaša sad, katerega smo prav te dni tako britko morali okusiti. Kdor ni uže od mladih nog izurjen v ljubezni do svojega materinega jezika, do svoje domovine, ta ni in ne bo nikdar zanesljiv narodnjak, na takega se v budih narodnih bojih ne moremo zanašati, izvabi ga sliena egoizma in čestiblepnosti ter ga rine na stransko pot, po katerej značajni narodnjaki nikdar niso hodili in ne bodo.

Temu pruskemu društvu je tedaj prejšnja večina deželne zbornice jako olajševala stavljenost si naloge. Zastonj je protestirala narodna manjšina, da bi se na take namene zlorabili žulji slovenskega naroda, vsako leto je provzročilo teh 500 gld. ostro debato v deželnem zboru, vsi narodni poslanci so bili zoper to, da se dovoli 500 gld. na leto kot nagrada onim učiteljem, ki se na eno- in dverazrednicah pečajo s poučevanjem v nemščini, kajti vsakdo je vedel, kaj to pomenja. To pa, kar je v poprejšnjem deželnem zboru *po-bijala* narodna manjšina, to kar so nemščurji poprej zahtevali, tega poprijeli so se zdaj tudi nemščurji, a čujte, pri tem predlogu ne stojé osamel, jako gorko in krepko jih podpira znana večina — narodne — strani. Kaj pa je vzrok temu? Odgovorja se nam: Vlada tako hoče! Če je pa uže tako, pojdite vi slovenski poslanci vsak na svoj dom, nemščurji naj diktirajo, vlada naj pa pritrjuje, in prihranite slovenskemu ljudstvu vsaj nekaj stotakov. Preverjeni bodite, da slovenski narod vam zaradi tega gotovo ne bo pošiljal nezaupnic.

Danes sem bral v nekem nemškem dunajskem listu, v kateri dopisuje znani ostudni ljubljanski intrigant in egoist par excellence, da se tu situacija uže čisti in da je ljudstvo vedno bolj tega prepričanja, da so volitve v vel. posestvu bile korektné in da se je v interesu dežele glasovalo za odobrenje volitev. Kolikor besedi, toliko lažij. Naj bi ta nesramni lažnjivec, (kar nikakor ne pristaja njegovej obleki) objavil telegrame, pisma, dopise in listnice, ki dan na dan dohajajo uredništvom slovenskih listov, naj bi objavil, kako gorke sliši v gostilni, katero v novejšem času tako pogosto obiskuje. A otrese se ta general-dopisnik, recte falsificator, javnega mnenja kakor z vodo polti koder. Več o tej osebi pisati ne zdi se mi vredno, kajti zaničuje ga zdaj uže vsak poštenjak.

»Jaz mislim, da je poslanec zavezan, tolažiti v deželnem zboru mnenja in želje svojih volilcev«. Zlate besede, izgovorjene 3. oktobra v sedmjej seji letošnjega deželne zbornice. Da bi jih vsak poslanec tudi v resnici spoštoval! Te zlate besede so mi šinile v glavo, ko sem čital načrt volilne reforme, katero je skrpala nemška manjšina združena z večino leve strani deželne zbornice. *V mestih in trgih se vodo tajno glasovanje*, volilna pravica da se petakarjem, volilo se bo v vsacem mestu in trgu doma, *ženskam*, ki so doslej v mestih in trgih imele leta in leta volilno pravico in ki so mnogokrat odločile narodno zmago, *odlozamo se pa volilna pravica*. To so skovali nemščurji; a kar je tem ljudem ljubo, to nam gotovo ni na korist, to vsakdo sprevidi, ako tudi ni v vednej dotiki z deželno hišo. Prašam le in jako radoveden sem, kdo izmej večine leve strani bo tako predrzen, da bo glasoval ali pa še govoril za tako volilno reformo? Kdo more ponosno kazati na svoje volilce, da je to njihovo mnenje, da slovenski volilci, mej katerimi so tudi ženske, želé, da se jim odvzame volilna pravica, katero so doslej tako pogumno in marsikomu v izglede slovenske narodnosti na korist izvrševali. To da, ako Bog da, do takega ponižanja vendar ne pridemo. Kajti narodna manjšina leve strani deželne zbornice bo odločno zoper tako postopanje in ako se jej pridruži še par poštenjakov, bode ta sklep nemogoč.

Kam smo prišli s tisto hvalisano a po g. dr. Dolencu tako izvrstno označeno spravljivostjo, videli smo v današnji seji deželne zbornice, ko je baron Abfaltrezn zopet levo stran našega zbornice, ne izuzimši znanega intriganta, tako pobijal, tako smešil, da so se nekateri komaj sproti otesali. Le tako naprej! Tudi Francoz, ko je otroka zibal, rekel je, vsaka reč le en čas trpi.

Domače in razne vesti.

Cesarska darova. Cesar je podaril 400 gld. po toči oškodovanim prebivalcem Dolinske podobčine Beke v koperskem okraju in občini Zagraški na Kranjskem 100 gld. za napravo raznih cerkvenih predmetov.

Imenovanje. Cesar je podelil naslov c. k. svetovodca v penzijo postavljeno v vodjama pomočnik uradov pri trgovske in pomorske sodniji in pri c. k.

deželnej sodniji, gospodoma Ferdinandu Sedmaku in Ivanu Fonzari-ju.

Namestnik baron Pretis je bil večeraj v Bujah v Istri, kder so ga slovesno sprejeli.

Tržaške novosti. Mestni zbor je imel v soboto po seji deželne zbornice javno sejo, v kateri je pred vsem g. župan javil veselo (!?) novico, da je dr. Venziana vendar le prepričal, da ostane še naprej mestni oče, potem pa je župan slovesno naznanil, da ste dobili premijo od zapuščine Clivio za priznano čednostno in lepo vedenje Ana Stefan in Elvira Kristoli; na to pa je bila tajna seja v zavezi magistratnih notranjih opravil.

Miss Zaco, ona akrobatica, o kateri smo poročali, da je v »Politeama Rossetti« padla iz visočine, ter se smrtno pobila, stoji uže boljše, in je upanje, da popolnoma ozdravi, ter da bo še svetu k zala svoje vratolomne akrobatične spretnosti.

Ni kolera! Poročali smo zadnjič, da je nek ud delalskega podpornega društva, po imenu Škerjanc, umrl za kolero. — Autopsija pa je pokazala, da je pač bila domača kolera, a ne ona egiptovska, imenovana »colera morbus«. Ta domača kolera pa se je nekda pokazala tudi še pri drugih boleznih v Trstu.

Nesreča. Nek slovanski nabiralec soldov in družega je v nedeljo v prepiru s prodajalko duhana, 67letno Antonio Bonivento, v njenej trafiki tako udaril, da je padla in se tako močno ranila na glavi, da so jo morali odnesti v bolnico in se je celo mislilo, da umre. A denes jej je nekda uže boljše.

Tri delalce so v soboto prinesli v bolnico, da si ozdravijo pri delu poškodovane ude.

Surovost nekega rokodelca v »Via Maddonnina«, po imenu Milič, preseza uže vse meje. V soboto je pretepal svojo ženo Terezijo Milič, rojeno Idricko, tako neumljeno, da zdaj leži v postelji, ker je ranjena na glavi in si je zlomila eno roko in eno nogo, padši po stopnicah, nad katerimi jo je mož pretepal. To je uže živinsko!

Ranjen je bil v soboto tudi nek fakir Dominik V., rodoma Sežanec, ker se je z drugim fakinom tepel, kateri ga je z nekim železom česnil po glavi, da se mu je precej vllila kri.

Tepti so se v ponedeljek nekateri otroci od 12 do 14 let na trgu S. Giovanni; nek 40letni fakir, imenom Jožef Lazaroni jih je šel miriti, a neko mlado tržaško seme mu zažene nožiček pod rebra in ubog fakir je moral hitro v bolnico, da se tam zdravi. — Kakor pojó stari, tako žvrgole mladi.

Zblaznole so zadnje dni 3 osebe, dva možka in ena ženska, ter so jih morali siloma peljati v blaznico. — Tudi ta bolezen se v Trstu strašno množi.

Podeljenje premij za dobro odreje plemenite govedne živine se je vršilo v ponedeljek na Občinah. Častne diplome so dobili: Frauer, Daneu in Burgstaller, drugih 24 posestnikov pa je dobilo premije v denarju, skupaj 400 gld. Vsih razstavljenec živine bilo je 40. — Naznanilo o tej razstavi je dobil menda le »L'Indipendente«, drugi listi ne, in vendar v okolici lahonskega lista ne čitajo.

Italijanci na Okoličani! Magistrat dela z okoličanskimi pritožbami, kakor Vlah pravi: le orechie di mercante; tako, da vse naše tožbe in pritožbe ostanejo le »pia desideria«, ali pa po svetopisemsko rečeno: Glas uplijočega v puščavi. Vse pisarije in tiskovine, ki se tičejo slovenske okolice, nam *slavni magistrat* pošilja v italijanskem jeziku, katerega naši ljudje ne umejo in tako stvar popolnem ignorirajo, ki jim je čestokrat na škodo. Ali ni magistrat pozvan, da takovim škodam v okom pride, da jih zabranja? Se ve da, kot civilna oblast je i v to pozvan! — ali njega fanatizem do poitalijančevanja priganja, da *sam* naše ljudi v škodo tira. Ergo! pred nedavnim časom so bili po okolici prilepljeni plakati, ki so mladeničem na odpustu in pri liniji doslužnim vojakom naznanjali *čas, red in kraj* vojaške kontrole. Nekateri mladeniči v Rojano so izostali od svoje dolžnosti. Zakaj pa? Kdor je z njimi govoril, lahko jih je slišal govoriti: Mi o tej nismo ničesa vedeli, če prav so bila *naznanila* prilepljena — kdo jih pogleda, kdo jih umeje? Naj nam *naznanjajo* v slovenščini! Kakor čujemo, nekateri naših gosp. pravkov so se uže pritožili radi tega pri magistratu. Skrajni čas je, da se želje preziranih okoličanov uslišijo in magistrat naj zve, da so i oni člani *velike obitelji*, ki je pozvana, odločevati usodo Evrope. Umetno poitalijančevanje naj pusti v miru — umetno napravljena cvetka ima *barvo*, a ne *vonjave*, ker je suha — brez *življenja*. Umetno napravljen narod nema življenja — in kdor misli, da si s tujimi narodnostmi število *pomoči* in *obstank* zagotovi, vara se — ker to je proti naravnemu zakonu. Naj nam bodo v izglede »Mad-jaria«!

Iz Barkovelj smo dobili to le pis-meno prašanje: »Podpisani prosí, da mu slavno uredništvo »Edinosti« naznani, je-li ima naš okrajni glavar povelje ali dovo-

ljenje od magistrata, da drži v svojej urad-niji, veliko sliko Garibaldi-ja. Nas Barkov-ljane tako sramotenje in provociranje naših protitalijanskih čutov, močno ščuva. Me-nimo, da bi bil čas, da neha to draženje, ki zna imeti še slabe nasledke.

Slovesno vstopno ljenje njeg. vis. premlodstivnega vrhovnega škofa goriškega. Uže v saboto 13. t. m. je vrelo ljudstvo iz vsega Goriškega in tudi iz tržaške škofije v Gorico. V saboto zvečer so bile gosposke ulice in Travniki prenapolnjene ljudstva. Godba je godla več časa pred škofijsko palačo, potem pa je bila baklada po mestu. — V nedeljo na vse jutro se je začelo mesto oblađiti v praznično obleko; skoraj vse hiše, koder je imel iti mimo slovesni sprevod, ozaljšane so bile s zastavami in pregrinili. Vreme je bilo krasno. Ob 8. uri zjutraj se je uže vse trlo ljudstva pred semeniščem, pred škofovsko palačo in na Travniku. — Točno ob 8 $\frac{1}{2}$, se je pripeljal mil. vrhovni škof v gala-kočiji v semeniščino cerkev, kder so ga uže čakali v č. gg. kanoniki in veliko število duhovnikov iz vse škofije. (V soboto je prav v tej cerkvi tržaški škof, mil. gospod Glavina, vrhovnemu škofu slovesno izročil takozvani »Sv. Pallium«, znamenje vrhovne cerkvene oblasti). Po tihjej maši v semeniškej cerkvi se je začel pomikati mej zvonjenjem zvonov vseh mestnih cerkev slovesni sprevod čez Travniki, ulico Raštel v stolno cerkev; pred vsem so šli razni zavodi in društva, potem šolska mladina, duhovščina, metropolitanski kapitol, vrhovni škof, precej za njim župan in mestni svet in potem neizmerna množica ljudstva vseh stanov. Na trgu pred stolno cerkvijo so čakali sprevoda vojaki in veterani v paradi in pred cerkvenimi vrati namestnik baron Pretis z drugimi visokimi uradniki in višimi oficirji. Ko se je približal vrhovni škof, prezentirali so mu vojaki in godbe so začele svirati cesarsko himno. Na cerkvenih vratih so sprejele višje gosposke ganjenega vrhovnega pastirja, kateri je šel po krasno odličeni stolnej cerkvi najprej pred stranski oltar, kder je shranjeno sv. rešnje telo, tam opravil svojo molitev, potem pa pred glavni altar, kder so mej tem časom sedli namestnik in drugi cerkveni, civilni in vojaški oblastniki. Pred vsem se je zapela zahvalna pesem, potem pa sta se predčila raz lece oba dekreta, cesarjev in papežev, s katerima je bil imenovan mil. gosp. dr. *Alojzij Zorn* vrhovnim škofom goriškim. Na to je pozdravil prošt Valussi v dovršenem ital. govoru novega vrhovnega pastirja, kateri je ves ganjen odgovoril na kratko, kako bode vedno z božjo pomočjo varoval izročeno mu čredo. Zdal se je začelo poklanjenje duhovščine, vsi nazoči duhovniki so se približali vrh. škofu, pred njim poklek-noli in mu poljubili roko; ko je bila dovršena ta ganljiva ceremonija, začela se je sv. maša, po kateri je dal nov vrhovni škof slovesni apostolski blagoslov in s tem je bila končana cerkvena slavnost. — Precej po maši pa je dvorni svetovalec, baron Rechbach, kot vladni zastopnik, izročil novemu vrh. škofu vse posvetno imenje vrhovne škofije. Ob 2. uri pop. je bil gala-obeđ v škofovski palači, katerega se je vdeležil namestnik baron Pretis, vsi viši uradniki, vojaški poveljniki, župan goriški, vsa viša duhovščina itd. Vrhovni škof je prvi napil cesarju in papežu, namestnik bar. Pretis pa vrhovnemu škofu. Ob enem pa so zvečer razna društva in mej njimi tudi slov. bralno in podporno društvo napravila slovesnosti in zabave tako, da je bila vsa Gorica vesela, kar je tudi bila po pravici, ker boljšega višega pastirja ni mogla dobiti. Naj še dodamo, da je bil v stolnej cerkvi na odličnem mestu tudi stari, čestitljivi oče vrhovnega škofa, učitelj v pokoju in okoli njega zbrana vsa rodbina visocega gospoda v živi dokaz, da dobra odgoja, pridnost, marljivost in stroga pravičnost more človeka povzdignoti do najvišjega dostojanstva; rojen v ubogej kočici na Goriškem je denes mil. gospod dr. Alojzij Zorn prva, najviša oseba v goriškej škofiji in vsa srca združeno Boga prosijo, naj ga mnogo let obdrži na življenju v čast in korist vse dežele. To je tudi naša presrečna želja.

Iz Vipave nam poroča prijatelj, da je v saboto popoldne šel proti domu Jak. Leban, posestnik iz Mrzlega Loga nad Colom, z nekim mu neznanim človekom. Mej Sanaborom in Colom pa povabi neznanec Lebana, naj ideta malo na stran v goščavo, češ, da mu pokaže Prelesnikove bankovce. Ko sta nekoliko iz pota, pa vzame neznanec samokres iz žepa ter pomeril v glavo Lebanu. Ker ga pa ni zadel, ga je s kopitom samokresa hudo na glavi ranil. Na več krajih mu je čepinjo prebil, kakor tudi na očesu močno poškodoval, ter mu 115 gld. gotovine vzel, ter vbežal. Ranjeni je komaj ves v krvi do bližnje hiše v Col prilezel, kjer so mu rane spirali. Kakor pravijo, so ga uže v sv. olje dejali in bode težko ozdravil.

Iz Metlike se nam piše: Povsod je zdaj nerba dokončana Vina skoraj povsod na polovico manje od lankega leta, pa nadomeščuje dobrota letošnja

manjšino. Izvrstna božja kapljica je obrodila, da uže dolgo takove ni bilo. Kupci, hodite kupovat izvrstno dolensko vino, katero vsled svoje dobrote daleč slovi. Mošt uže hektoliter plačujejo po 16 gld., utegne pa v kratkem poskočiti. Le urno ponj!

Prepovedan izlet v Trst. V Ljubljani poznani večni kaznenec Valentin Brecljnik je delal pred 8 dnevi v neke hiši v špitalski ulici, katera hiša pa ima več vhodov. Akoprem so za kaznenec, ki delajo po mestu, vedno straže, je vendar zmuznil skoz neke postranske vrata na ulico, ne da bi ga bili zapazili, od tam se podal na kolodvor in odpeljal s prvim vlakom v Trst. V sredo je pisal Brecljnik iz Trsta oskrbniku ječe v Ljubljani dopisnico, glasečo se tako-le: »Jutri z mešancem pridem zopet nazaj v Ljubljano, pa si prepovem vsako slovesno sprejemanje.« Ljubljanski oskrbnik je prejel dopisnico v četrtek in precej telegrafoval tukajšnjemu policijskemu vodstvu, naj Brecljnika vjamejo in pošljejo s policijskim spremstvom domu. — Brecljnik, prebrisana glava, je to vse slutil in med tem, ko so ga tržaški stražniki čakali na kolodvoru, je lepo počasi korakal proti Grižanu, tam vzel karto in se lepo v mešanca vsedel, ter cical prav počasi v Ljubljano. V Ljubljano dospel, je uže videl, da njegova prepoved slovesnega sprejemanja ni veljala, a mislil si je, »pa me ne boste,« in skočil iz vagona na nasprotni strani, tam preskočil kolodvorsko pregrado in počasi sam maršira po novi cesti v ječo. Tam pozvonil, in ko mu jetničar odpre, mu voščil »dobro jutro« in dostavi: »Tukaj smo!« — Ali ni fino prgruntal Brecljnik?

Tatvine in policijsko. Policija je zaprla nekega Karola Sveteca (piše se renegat: Sf-tec) v zapor, ker je nekda dokazano, da je tudi on ranil sodalca »Tagblatt«, g. Brehmerja, o katerem smo uže večkrat poročali.

Neznani tatovi so proirili v soboto v stanovanje nekega mlekarja v »Via Petronio«, ter so mu odnesli srebrno uro in 12 gld. denarja.

† Umrl je J. S. Skrejšovsky, glavni urednik lista »Tribüne«, na Dunaji dne 14. t. m. ob 5. uri popoldne. Rajnik je bil gotovo najmožnejši zdaj živečih publicistov v Avstriji in federalistična stranka je z njim izgubila veliko moč. Skrejšovsky je bil rojen leta 1830 v Libešavi na Češkem. V Pragu je absolviral pravo, potem postal c. k. koncipist pri finančnem ministerstvu. Tam ni bil zadovoljen, preselil se je v Prago uže leta 1861, kjer je hotel postati advokat; a uprav tisto leto je napočila ustavna doba v Avstriji in Čehi so spoznali potrebo, da se branijo proti napadom od strani Nemcev v nemško pisanem listu. Rajnik je posebno za to idejo delal in ustanovil leta 1862 »Politiko«. Kake boje je imel z ustavoverno vlado, to je obče znano; a neustrašeno se je boril, in dokazal v tej borbi, da je mož jeklene volje in vstrajnosti. L. 1867 je ustvaril »Pokroka« in pozneje »Koruno«, ali leta 1876. se je spri s prvimi češkimi narodnjaki in bil primoran, iz roke dati lastništvo »Politike«; a ustvaril je potem Epoke in še več drugih listov in se leta 1878. preselil na Dunaj, kjer je kmalo potem ustanovil izvrsten političen tednik »Parlamentar«, ko pa je prišlo na krmilo sedanjega ministerstva, pokazala se je potreba, da se na Dunaji ustanovi nemški časnik, s katerim se imajo pobijati židovski dunajski listi in zagovarjati večina državne zbornice, in tako je Skrejšovski ustanovil po slovanskem svetu obče poznani list »Tribüne«, ki neusmiljeno in odločno bica židovske liste in takozvano fakično opozicijo v državnem zboru. Kedor se peča s publicistiko, ta zna ceniti talentno in krepko, pa strogo logično pisavo rajnega v »Tribüne«; stvar federalistov v Avstriji zgubi z Skrejšovskim najboljšega odvetnika, in zato žalujemo tudi mi avstrijski Slovani na grobu prezgodaj umrlega. Naše uredništvo je uredništvu »Tribüne« telegrafiralo izrazilo svoje sočutje. — Lehka mu zemljica!

Nesreče. Iz Japonskega se poroča o grozni nesreči, ki je zadela mesto Katamozemura Kamada Govi Sanuki. Tamonje leseno, vse napolnjeno gledišče je med igranjem začelo goreti in v malo minutah je stalo vse v plamenu. Nastala je strašna zmešnjava, vse se je drenjalo k izhodu, katere je nagnjena in na tla podrta množica zamašila. Petnajst mladih moških in šestdeset otrok je zgorelo in več sto ljudi je bilo hudo poškodovanih. — **Avstrijsko-ogerska brigantina »Fanny S.«** pod kapitanom Sciolis se je razbila pri Guadiani. Kapitan je utonil in z njim sedem mornarjev; le lajtenant in en mornar sta se otela.

Angleški običaji. V nekem londonskem predmestju so nedavno sestavili ime-niki volicev: Nek urednik je pri tem ugovarjal zoper enega izmed porotnikov, rekši, da je bil dalj časa v blaznici. Na to je odgovoril načelnik. Ako sme biti Gladstone na Angleškem ministerski načelnik, potem sme biti porotnik tudi blazen človek.

Lastavice in kolera. Opazovalo se je uže večkrat, da se piči ogibajo tistih krajev, v katerih so kužne bolezni. To se je letos tudi v Rimu opazovalo. Nek gospod, ki v najvišjem nastropju nasproti cerkve stanuje, pripoveduje to-le: »Opazoval sem, da lastavice, ki stanujejo pod cerkvenim ostrešjem, vsako leto 15. ali 16. julija zapusté streho i odlete na jug v Egipt na pobožje sredozemskega morja. Tudi letos so v navadnem času odletele. Voščil sem jim srečno pot s željo, da bi jih prihodnje leto zopet videl. Ali glej, minol je teden, in zopet so se vrnole, ter naselile v starih gnezdih in počivališčih.«

Kineški naslov papežu. Zanimivo utegne biti, zvedeti, kak očeljni naslov za Dunaj, Berlin in Rim poverjeni kineški poslanec Li-Fong-Ivo rabi za papeža. On namreč imenuje v svojih uradnih spisih glavarja katoliške cerkve »Tinn-ta-Lama«, to je, »najvišji duhovnik nebes«, ali »božji najvišji duhovnik«.

Tržno poročilo.

Kava — vedno v boljšem obraju; te dni prodalo se je 1500 vreč Rio po 53¹/₂, do 64 gld., 2000 vreč Santos po 60 do 65 gld.

Sladkor — nekaj več prašanja, cene nespremenjene.

Olje — cene trdne, akoprem malo kupčije.

Petrolje. — Cena jako trdna na 11 gld.; došlo je te dni skoro 11.000 solov petrolja na dveh ladijah.

Domači pridelki. — Fižol rudeč iskan po 11 gld. Posebno iščejo koksa in ga plačujejo do 13¹/₂ gld. — Maslo 90 do 101 gld.

Les — v dobrem obraju, cene jako trdne.

Seno — dobro konjsko 1 gld. 10 kr. do 1 gld. 50 kr.

Borsno poročilo.

Borsa vedno mlahova, kurzi se pa dobro drže, posebno oni državnih papirjev.

Dunajska borza

dne 16. oktobra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	78 gld. 45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	79 » — »
Zlata renta	99 » 40 »
5% avst. renta	92 » 83 »
Delnice narodne banke	839 » — »
Kreditne delnice	285 » 80 »
London 10 lir sterlin	120 » 10 »
Napoleon	9 » 53 »
C. kr. cekini	5 » 70 »
100 državnih mark	58 » 85 »

Poslano.

Opozarja se na današnji inserat gospoda Filipa Fromm-a.

Javna zahvala.

Gosp. D. D. je daroval pekovskemu pevskemu društvu »Jadranska zarja« 15 gld., za kateri dar se najtopleje zahvaluje.

Odbor.

Neobhodno potreben

vsakemu stanu je koledar za prestopno leto 1884 s kašipotom po Trstu in mnogim podučnim berilom. Kedor ga hoče imeti, naročiti si ga mora prej ko mogoče pri upravnistvu »Edinosti« ali pa v »Novi tiskarni«, Via Torrente. — Velja za naročnike lista »Edinosti« in za ude del. podp. društva 60 soldov, za vse druge pa 80 soldov.

Čudodelni plašter (cerot).

Ozdravi temeljito vsako rano, bodisi še tako zastarana in kronična in tudi take, ki so se uže spremenile v raka, ustavlja še tako močan glavobol, vse bolečine živcev in revmatizma v zgloboh, čudodelno pomaga v bolečinah materniskih i. t. d. 50 letna skušnja z izvrstnim uspehom, kakor razvidno po številnih spricah, katere se morejo pokazati vsakemu v Trstu; *dobiva se le v lekarni* 10-1

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

Ti pripravi in naravno zdravilo je prava dobrodelna pomoč in morda mnogih boleda, da se dote nje njihova čudovita m. d. Če se le rabi nekoliko dni, olajšaj in preženejo prav malo najrdovratne bolečine boleti. Prav izvrstno vtrazuje zoper temoroje, proti bolezni na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glitiam pri ženskih mlačnih nadižnostih, zoper bel tok, božjast, zoper arcopok ter čistijo pokvarjene kri. Ona ne preganja samo omenjenih bolezni, ampak nas obvaruje tudi pred vsako boleznijo. 10-10
Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na avstu: za naročilo in pošiljavo pa edino v lekarni Cristofaletti v Gorici, v Trstu v lekarni G. Zanetti in G. B. Rovis in G. B. Foraboschi. Ena steklenica stane 30 novcev.
Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavajajo želje po dobili tu pa tam ljudstvo goljufa, da si nima jo nove ne moči in vrednosti.

Zahvala

Za mnoge dokaze prijateljstva, prijaznosti in sočutja o priliki bolezni in smrti naše nepozabljive hčere, oziroma sestre

Terezije Dettoni,

za lepe vence in za izredno številno spremstvo pri pogrebu, izreka jo podpisani vsem najpriaznejšo zahvalo.

v Sežani, dne 14. oktobra 1883.

Žalujoči ostali.

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavna in rezerva društva dne 31. decembra 1883:

Glavna društva	gld. 3.300.000.—
reservni fond od dobičkov	625.927.02
» za pokritje premikanja vrednosti efektov	161.500.—
Premijna rezerva vseh oddelkov	6.638.505.—
Reserva za škode	284.591.—

V portfelju:
Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih » 13.206.696.47

Skupni znesek v h škod plačanih od l. 1883 do 1881 gld. 103.255.007.57

Urad ravnateljstva 24-8
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši)

Gospodu Gabrijelu Piccoli,

lekarju v Ljubliani.

Vaša »Francova esenca« je edino zdravilo, ki se mo-

jemu želodcu prilaga. Po vsakem

zavžitju mi je lažje in bolje.

Kamnje pri Čer-

nici 1883.

Josip Sordat, župnik.

Enajst let že trpim na zabasanji in hemeroidah in ne poznam ga zdravila, da bi mi toliko pomagalo, kakor Vaša »Francova esenca«, za katero se vam najlepše zahvaljujem.

Ivan Zehrov, Gorenje Ležeče, Kranjsko.
Prosim, da mi odmah pošljete 100 steklenic Vaše izvrstne »Francove esence«.

Aleksandrija v Egiptu meseca avgusta 1883.

Marija Dolinsk.

Prosim uljudno za 24 steklenic Vaše

»Francove esence«, ki je nedvomljivo na-

boljši pripomoček zoper kašelj, hemeroidje,

mrzlico v želodcu in gliste.

Pulj meseca decembra 1882.

Josip vitez Scorditi, c. k. policijski komisar.

Vaša »Francova esenca« s sijajnim vspehom rabim. Prosim odmah za 24

steklenic na povzetje. 16-1

Trdnjava Ivanič na Hrvaškem avgusta 1883.

Josip Marinič, usnjarski mojster.

Francova esenca je pomagala že tiso-

čerim ljudem, kakor je razvidno iz za-

hvalnih pisem, ki jih izdelovalec dobiva.

Ta esenca ozdravi bolezni v želodcu in

trebuhu, krč, božjast, trebušno in preme-

njalno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zla-

tenico itd., ki so vse nevarne, če se v

pravem času ne ozdravijo. Steklenica 10 kr.

Brez te varstvene znamke, po-

stavno zavarovane, ima se to zdravilo

smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo

zoper protin ter reumatizem,

trganje po udih, bolečine v

krizi ter žilicah, otekline,

otrpelost ude in hite itd., malo

časa če se rabi, pa mine po-

polnem trganju, kar dokla-

zuje obilno zahval. Zahteva

naj se samo »cvetu zoper

(Varst. znamka.) trganje po dr. Maliču« s zraven

stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost vratobol,

prsnice in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr

Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahaja-

joči sok in siropi. 20-3

Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore,

pljučnico, kožne izpuške in bezgavne

otekline 1 stekl 60 kr

Anaterinska ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega

meha in takoj odpravi smrhaljivo sapo iz

ust. 1 steklenica 40 kr

Kričistilne Kroglice, c. kr. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu

pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osv-

dočile pri zabasanji človeškega telesa, gla-

vobolu, otrpnenih udih, skaznem želodcu,

jetrni in obilnih boleznih, v škatiyah 4

21 kr; jeden zavoj s 6 škatiylami 1 gld. 5

kr. Razpošiljava se le jeden zavoj

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri »samorogu«

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Ustanovljeno 1787.

Albert Samassa

c. kr. dvorni zvonar

fabrikant strojev in gasilnega orodja v Ljubljani.

Ubrani zvonovi z upravo.

Vsake sorte gasilnice izvrstne se-stave za občine, za gasilna društva v mestih in na kmetih. Hidrofori vozovi za vodo, vrtno škropilnice kakor drugo orodje in pripomočki zoper požare.

Crkveni svečniki in druge priprave iz bronu.

Sesalke in orodje za vodovode.

Sesalke za vodnjake, za vinske in pivne sode in kadi, za drozganje, za gnojnice, za podzemelske namene, za ročna in strojna dela. Dalje: kovinsko blago, cevi iz litega in kovanega železa s pritokline, mehovi iz konopnine in gumija itd. — po najnižjih cenah. Občine in gasilna društva plačujejo lahko na obroke. 12-10

33. svitaj.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Fromm Dunaj.

Velikanska

razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadale so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zbrane Washingtonske žepne ure so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirane in giljoširane ter so amerikanskega sistema.

Vse ure so natanko repasirane ter garantujemo za vsake uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzamemo a tem dolžnost javno, da vsako neprijetno uro nazaj vzamemo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom. Izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medalijonom itd., preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20. 1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tokočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristanim ploščnatim steklom, natančno na sekunde repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj le gl. 7-25.

1000 komadov ur na valje (cylinder-ur) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medalijonom, in baržunastim etuijem preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov ur na sidro (anker-uhr) od pravega 13 lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 16 rubinih, razen tega tudi električnim potem pozlačene, fino regulirane. Vsaka taka ura stala je preje gl. 27, zdaj pa samo gl. 11.40. 650 komadov ur za dame od pravega 13 lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfinije pozlačene, pridjana je tudi benecijanska vratna verižica; preje je stal jeden komad gl. 28 zdaj pa samp gl. 15. 1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13 lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenutke repasirane, s kolešjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastoji tudi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20. 1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje gl. 100 zdaj gl. 40.

650 komadov ur za stene v finem email okviru in z bilom, repasirane; preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

der 12-1

Uhrenfabrik FROMM,

Wien, Obere Donaustrasse 107.